

**[Уредба о изменама и допунама Опште уредбе о стипендијама,
од 17. јуна 1949. године]**

На основу чл. 40 тач. в) Закона о Петогодишњем плану развитка народне привреде Федеративне Народне Републике Југославије у годинама 1947-1951, Влада ФНРЈ на предлог Министра за науку и културу ФНРЈ, доноси

У Р Е Д Б У
О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОПШТЕ УРЕДБЕ
О СТИПЕНДИЈАМА

У Општој уредби о стипендијама ("Службени лист ФНРЈ" бр. 96/47) са њеним изменама и допунама ("Службени лист ФНРЈ" бр. 25/48) врше се измене и допуне, тако да пречишћен текст гласи:

ОПШТА УРЕДБА О СТИПЕНДИЈАМА

Члан 1

У циљу изградње и усавршавања високо квалификованих кадрова додељиваће се стипендије за редовне студије на универзитетима, високим школама, институтима и заводима за више научно и стручно усавршавање у земљи и иностранству, као и за издржавање слушалаца средњих стручних школа по одредбама чл. 2 и 8 ове уредбе.

Члан 2

У циљу попуњавања оружаних снага ФНРЈ стручним кадровима додељиваће се стипендије за школовање у стручним школама, за редовне студије на универзитету, високим школама, институтима и заводима, као и за научно и стручно усавршавање у земљи и иностранству.

Одредбе ове уредбе не односе се на питомце војних училишта и на војна лица упућена у војне школе ради усавршавања у војним или војно-стручним знањима у земљи и иностранству.

Члан 3

Стипендије се додељују лицима која због свог имовинског стања нису у могућности да се сама редовно школују.

Стипендија ће се првенствено додељивати носиоцима "Партизанске споменице 1941", борцима народноослободилачког рата, лицима која активно учествују у изградњи земље, као и одличним и врло добрим ученицима.

Стипендије из чл. 2 ове уредбе могу се додељивати како војним лицима тако и лицима из грађанства.

Члан 4

Једно лице може примати само једну стипендију.

Студенти универзитета или високе школе који примају стипендију не могу бити државни службеници, нити могу бити запослени у каквој другој служби, осим војних лица и лица из чл. 8 ове уредбе.

Члан 5

Стипендија се даје за онолико времена колико је, према прописима о школовању, потребно за свршавање школовања и полагање завршних испита.

За довршење школовања и полагање завршних испита стипендија се може давати и дуже времена од времена из претходног става. Колико најдуже може бити то време за поједине школе и факултете, одредиће Министар за науку и културу ФНРЈ.

Ако стипендист не заврши школовање у прописаном времену, може му се, изузетно и само у оправданом случају, продужити давање стипендије још за годину дана, према упутствима која ће о томе прописати Министар за науку и културу ФНРЈ.

Члан 6

Уживање стипендије траје 10 месеци годишње.

Министар за науку и културу ФНРЈ донеће прописе у којим се случајевима изузетно може стипендија давати у току целе године, а решење о томе у сваком конкретном случају доноси давалац стипендије.

Члан 7

Стипендија за студије у земљи износи 1.500 до 3.500 динара месечно.

У изузетним случајевима, а нарочито када су у питању стипендисти са породицом који непосредно долазе из државне службе или предузећа

и чије су редовне припадљности износиле више од 3.500 динара месечно, може се износ стипендије повећати до износа њихових ранијих редовних припадљности.

Стипендије војних лица не могу бити мање од износа новчаних припадљности њиховог последњег положаја.

Износ стипендије за студије у иностранству одређује Министар за науку и културу ФНРЈ у сваком поједином случају, а износ стипендије из чл. 2 ове уредбе Министар народне одбране.

Члан 8

За издржавање слушалаца у средњим стручним школама могу привредна предузећа, код којих су ти слушаоци запослени, додељивати стипендије највише до висине зараде коју слушаоци услед смањеног радног времена у производњи изгубе.

Члан 9

Почетком сваке школске године врши се ревизија дате стипендије.

За настављање давања стипендије стипендист је дужан да положи предвиђене испите и да о томе донесе доказе. Ако испите не положи и доказе не поднесе, давање стипендије се обуставља.

Само изузетно, у оправданом случају, може давалац стипендије продужити давање стипендије још за један семестар, уз одобрење претседника комитета за научне установе, универзитет и високе школе, односно министра просвете народне републике, а за савезне стипендисте уз одобрење Министра за науку и културу ФНРЈ.

Члан 10

Стипендист који заврши школовање дужан је да ступи у службу и да у њој проведе најмање онолико времена колико је примао стипендију.

Служба из претходног става врши се код самог даваоца стипендије, или код оног предузећа или организације које одреди виши орган даваоца стипендија, или код оног предузећа или организације са којом се давалац стипендије споразуме.

Члан 11

Стипендист који у току школовања изгуби стипендију поставља се у службу, и то у струку и звање за које се тражи она школска спрема коју

је имао пре добијања стипендије, а у служби је дужан да остане најмање онолико година колико је предвиђено уговором о стипендији. Место службе му се одређује на начин прописан у чл. 10 ст. 2 ове уредбе. Давалац стипендије може уместо тога тражити и враћање износа које је стипендист дотада примио.

Ако се студент односно ученик који изгуби стипендију обавезе допунским уговором да ће наставити школовање без стипендије, неће му се тражити да ступи у службу односно да врати до тада примљене износе, али је дужан да и даље извештава ранијег даваоца стипендије о успеху у школовању. Ако у настављеном школовању покаже успех, стипендија му се може поново дати, ако не покаже, позваће се да ступи у службу односно да врати износе које је раније примио на име стипендије.

Члан 12

Стипендије додељују државни органи, државне установе и привредна предузећа.

Стипендије могу додељивати и друштвене организације, сходно одредбама ове уредбе.

Члан 13

Даваоци стипендије додељују стипендије према упутствима Министарства за науку и културу ФНРЈ, односно према упутствима комитета за научне установе, универзитет и високе школе или министарства просвете оне народне републике из које се стипендија додељује. У случају неслагања упутства важе упутства Министарства за науку и културу ФНРЈ.

За додељивање стипендија ради студија и усавршавања у иностранству потребно је одобрење Министарства за науку и културу ФНРЈ.

Члан 14

Стипендије из чл. 2 ове уредбе додељују се према упутствима Министра народне одбране.

За додељивање стипендија из чл. 2 ове уредбе ради школовања и студија или усавршавања у иностранству потребно је одобрење Министра народне одбране.

Члан 15

Стипендија се додељује на основу конкурса.

Конкурсе за додељивање стипендије могу расписати Министарство за науку и културу ФНРЈ, Министарство народне одбране, комитети за научне установе, универзитет и високе школе односно министарства просвете народних република.

Савезним односно републичким државним органима, установама и предузећима који имају своје школе, може Министарство за науку и културу ФНРЈ, односно комитети за научне установе, универзитет и високе школе или министарства просвете народних република одобрити расписивање конкурса за додељивање стипендија тих установа у њиховим школама.

Члан 16

Кад орган који је расписао конкурс одреди којим се молиоцима могу дати стипендије, упућује их на даваоце стипендија да са њима склопе уговоре о стипендији.

Сваки уговор о стипендији мора садржавати одредбе о правима и дужностима стипендисте, о трајању стипендије, о струци и месту школовања или усавршавања, о износу стипендије и о начину исплате. У уговор се уносе и одредбе о обавези стипендисте да на време и са одређеним успехом полаже испите и заврши школовање односно усавршавање, као и о обавезној служби из чл. 10 ове уредбе.

У уговору такође мора бити предвиђено да ће стипендист изгубити стипендију ако се не придржава уговора, ако се покаже недостојним додељене му стипендије, и у другим случајевима предвиђеним овом уредбом, као и о обавезној служби односно враћању износа примљених на име стипендије, из чл. 11 ст. 1 ове уредбе.

Овлашћује се Министар за науку и културу ФНРЈ да пропише типски уговор о стипендијама, као и типски допунски уговор за случајеве из чл. 11. ст. 2 ове уредбе.

Члан 17

Министарство за науку и културу ФНРЈ води збирну евиденцију свих стипендиста у Федеративној Народној Републици Југославији и утврђује план стипендија за целу Федеративну Народну Републику Југославију, а о стипендистима држављанима Федеративне Народне Републике Југославије који студирају у иностранству и страним држављанима стипендистима Федеративне Народне Републике Југославије води и поименичну евиденцију и општи надзор.

Комитети за научне установе, универзитет и високе школе, односно министарства просвете народних република, дужни су водити збирну

евиденцију, а могу установити и поименичну евиденцију свих стипендиста са територије своје народне републике и стипендиста из других народних република који уче у школама које се налазе под њиховим руководством.

Сваки давалац стипендије дужан је да води поименичну евиденцију и надзор над успехом и развојем својих стипендиста.

Школе су дужне да стипендистима дају сваког семестра потврде – уверења која су потребна за овакву евиденцију.

Даваоци стипендија су дужни да дају све податке потребне за евиденцију стипендиста комитету за научне установе, универзитет и високе школе односно министарству просвете како оне народне републике из које је стипендист, тако и оне у којој се стипендист школује, као и Министарству за науку и културу ФНРЈ.

Стипендист је дужан да крајем сваког семестра извештава даваоца стипендије о положеним испитима и успеху у школовању у протеклом семестру, као и да о томе поднесе уверење.

Члан 18

Потребна средства за додељивање стипендија дужни су државни органи и установе предвидети у својим предрачунима прихода и расхода, а државна привредна предузећа у својим финансијским плановима.

Члан 19

На основу и у оквиру начела ове уредбе владе народних република могу доносити своје прописе о стипендијама.

Члан 20

Министарство за науку и културу ФНРЈ, Министарство народне одбране, комитети за научне установе, универзитет и високе школе односно министарства просвете народних република стараће се о правилној примени одредаба ове уредбе.

Члан 21

Све стипендије додељене пре ступања на снагу ове уредбе саобразиће се одредбама ове уредбе.

Члан 22

Ова уредба ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије.

17 јуна 1949 године
Београд

Претседник Владе ФНРЈ
и Министар народне одбране,
Маршал Југославије
Јосип Броз-Тито, с. р.

Министар за науку и културу,
Родољуб Чолаковић, с. р.

[*Службени лист ФНРЈ*, 5(1949), 53, стр. 785-787]